

5ο Γυμνάσιο Καλαμάτας (Τμήμα Ένταξης Κωφών και βαρηκόνων)

Σχολικό έτος: 2023-2024

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

“ΕΛΙΑ - ΛΑΔΙ ΤΟ ΧΡΥΣΑΦΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ”

Συντονιστής: Μαίρη Φάσσου ΠΕ02

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί: Βαλάσης Καμαρινός ΠΕ04

Βρυώνης Χρήστος ΠΕ08

Αριθμός μαθητών: 5

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Στο σχολείο μας, το Τμήμα Ένταξης Κωφών και βαρηκόνων την τρέχουσα σχολική χρονιά ανέλαβε να υλοποιήσει ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με θέμα : «Ελιά - Λάδι το χρυσάφι της Ελλάδας».

Η επιλογή του θέματος έγινε με βάση το άμεσο περιβάλλον των παιδιών, διότι αρκετοί γονείς ασχολούνται με την ελαιοκαλλιέργεια και τα παιδιά έχουν αρκετές γνώσεις σχετικές με το θέμα. Επιπλέον ασχολούμαστε για 2η χρονιά με το θέμα της ελιάς οπότε το θέμα θεωρείται οικείο και αποτελεί ταυτόχρονα ευκαιρία για επέκταση των γνώσεων που υπάρχουν και ευκαιρία για δημιουργική έκφραση.

Η Ελλάδα αποτελεί την τρίτη χώρα παγκοσμίως σε παραγωγή ελαιολάδου.

Η ελαιοκομία συμβάλλει αποτελεσματικά στην οικονομία της χώρας μας καθώς επί αιώνες έζησε κι εξακολουθεί να ζει τους κατοίκους της.

ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μιλήσαμε για την Ελιά και τους Ολυμπιακούς αγώνες (άλειμμα των αθλητών πριν τους αγώνες, στεφάνωμα των νικητών με στεφάνι ελιάς, κλαδί ελιάς συμβολισμός ειρήνης ...) τη γιορτή των Παναθηναίων (ειρεσιώνη, έπαθλα των νικητών, ...) και τον μύθο της Αθηνάς και του Ποσειδώνα.

Επεξεργαστήκαμε εικόνες αγγείων από την αρχαιότητα με παραστάσεις που αφορούσαν την ελιά ή τους ολυμπιακούς αγώνες

Επισημάναμε την αξία του ελαιόλαδου στην διατροφή μας (μεσογειακή διατροφή), ως πηγή φωτός (Καντήλι ,λυχνάρι), ως φάρμακο και καλλυντικό και τη σημασία του στην οικονομία της χώρας μας.

Συζητήσαμε για την μεγάλη συμβολή της ελιάς στην τέχνη. Παρατηρήσαμε αντίγραφο πίνακα ζωγραφικής του Θεόφιλου, του Αξιώτη και του Van Gogh και σχολιάσαμε το περιεχόμενό τους.

Τα παιδιά ζωγράφισαν με το δικό τους τρόπο το δέντρο της ελιάς, τους καρπούς της και το λάδι.

Ακούσαμε τα τραγούδια για την ελιά από.

Μαζέψαμε μύθους, παροιμίες και αινίγματα για την ελιά και το λάδι.

Παίξαμε παιχνίδια: Τα παιδιά προσπάθησαν να μεταφέρουν μια ελιά πάνω σε ένα κουταλάκι που είχαν στο στόμα τους.

Έτρεξαν σε μαραθώνιο και ο πρώτος που τερμάτισε πήρε έπαθλο ένα κότινο.

Τα παιδιά σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος συνεργάστηκαν, αντάλλαξαν απόψεις, ψυχαγωγήθηκαν, αθλήθηκαν, ευαισθητοποιήθηκαν σε θέματα οικολογικής συνείδησης και άλλαξαν διατροφικές συνήθειες, πράγμα που βλέπαμε καθημερινά στο κολατσιό τους.

ΔΥΟ ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ

- Η ξερή καρδιά της ελιάς

Οι αιωνόβιες ελιές, με τους τεράστιους ξερούς κορμούς, έγιναν αιτία να πλαστεί ένας μύθος στη Νάξο, που εξηγεί γιατί η ελιά έχει πάντα ξερή καρδιά.

Όταν σταυρώθηκε ο Χριστός και απλώθηκε η θλίψη στον κόσμο, μάδησαν τα φύλλα των δέντρων, ακόμη και οι βράχοι σκίστηκαν στα δύο. Μόνο η ελιά έμεινε έτσι όπως ήταν, χωρίς να πέσουν τα φύλλα της. Τα άλλα δέντρα πειράχτηκαν και ρώτησαν γιατί. Κι εκείνη τους απάντησε: «Εσάς σας πέσανε τα φύλλα μα φύλλα θα ξανακάνετε. Εμένα δεν πέσανε τα φύλλα, μα το ξέρει η καρδιά μου». Γι' αυτό και η καρδιά της ελιάς είναι πάντα ξερή.

- Το δάκρυ του Χριστού

(Κρητική λαϊκή παράδοση)

Τον καιρό που οι Εβραίοι κυνηγούσαν το Χριστό για να τον πιάσουν και να τον σταυρώσουν, βρέθηκε σε πολύ μεγάλη στεναχώρια. Ζητούσε ησυχία μα οι παράνομοι τον ακολουθούσαν. Όταν έφτασε σε μια ελιά, κάθισε από κάτω κι ακούμπησε το κεφάλι του στον κορμό της για να κοιμηθεί. Όμως ήταν αδύνατο να του κολλήσει ύπνος. Τότε ξέσπασε σε δάκρυα που σα δροσοσταλιές έσταζαν στη ρίζα της και την πότιζαν. Ποτισμένη με τα δάκρυα του Χριστού είναι ευλογημένο

δέντρο, γι' αυτό και βγάζει λάδι, που νοστιμίζει το φαγητό μας και δίνει φως στα κρεμασμένα καντήλια. Ρούφηξε τα ζεστά δάκρυα του Χριστού που έπεφταν από τα μάτια του αντικρίζοντας την ανθρώπινη αχαριστία. Πιο ευλογημένο δέντρο από την ελιά στον κόσμο δεν είναι άλλο.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ

1. Βάλε ελιά για τα παιδιά σου και μηλιά για την κοιλιά σου.
2. Ξεφόρτωσε τη την ελιά, να σε φορτώσει λάδι.
3. Της ελιάς το φύλλο κι αν χαθεί, πάλι θε να ξαναβρεθεί.
4. Αν δεν δώσεις την ελιά, πώς θα πάρεις λάδι;
5. Φάε, κουμπάρε, ελιές, καλό είν' και το χαβιάρι, κουμπάρα μου.
6. Ελιές απ' τον πατέρα σου και αμπέλι απ' τα χέρια σου.
7. Η ελιά κρασί δε βγάζει.
8. Κλήμα του χεριού σου και ελιές του παππού σου.
9. Από το θέρο ως τις ελιές δεν απολείπουν οι δουλειές
10. Πέρασα της ελιά τα βάσανα.
11. Της ελιάς τα βάσανα, του λιναριού τα πάθη.
12. Του χάρισαν της ελιάς το μέσα και του αυγού το απέξω (=τον κορόιδεψαν)
13. Όποιος έχει σιτάρι, κρασί και λάδι στο πιθάρι έχει του κόσμου τα καλά και του θεού τη χάρη.
14. Άκουσες λάδι τρέχα, άκουσες στεφάνι φεύγα.
15. Αμπέλι του χεριού σου, ελιά από τον παππού σου.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ

1. Του 'βγαλε το λάδι.
2. Η αλήθεια και το λάδι βγαίνουν από πάνω.
3. Τρεις το λάδι, τρεις το ξίδι, πέντε το λαδόξιδο.
4. Έπεσε το λάδι μας μες στη μαγειριά μας.
5. Έφαγε η φακή το λάδι, εκατάπτε το και πάει.
6. Αυτός είναι σαν το νερό στο λάδι.
7. Ρίχνει λάδι στη φωτιά.
8. Δεν έχει να λαδώσει τ' άντερό του.
9. Την έβγαλα λάδι.
10. Άνθρωπος χωρίς υπομονή, λυχνάρι δίχως λάδι.
11. Δεν τρώγεται ούτε με το λάδι ούτε με το ξύδι.
12. Εχύθηκε το λάδι μας κι εμπήκε στο πιθάρι μας.
13. Πρώτα θεμέλια του σπιτιού, ψωμί, κρασί και λάδι.
14. Παλιό κρασί, φρέσκο λάδι.
15. Λάδι από την κορυφή, κρασί απ' τη μέση και μέλι απ' τον πάτο αγόραζε.
16. Η σφίξη (=ανάγκη) βγάζει λάδι.
17. Κολοκύθια χωρίς λάδι, γουργουρίσματα το βράδυ

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ

Εσείς στεριές και θάλασσες
τ' αμπέλια κι οι χρυσές ελιές
ακούτε τα χαμπέρια μου
μέσα στα μεσημέρια μου

“Σ’ όλους τους τόπους κι αν γυρνώ
μόνον ετούτον αγαπώ!”

Από τη μέση του εγκρεμού
στη μέση του άλλου πελάγου

“Σ’ όλους τους τόπους κι αν γυρνώ
μόνον ετούτον αγαπώ!”

(Οδυσσέας Ελύτης)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΔΙ

